

Uredništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 9, pritličje.
Rokopisov ne vrača.

Poštnina plačana v gotovini.

Izhaja vsak petek
zjutraj in stane s
poštnino vred
celoletno 24
leta 12 Din
leta 3
Posamezna številka 75 p

*Ljubljanski
simbolizem*

SRPSKA STRAŽA

SILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravištvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
štev. 9, pritličje.
Telefon štev. 7.

Inserati: Ena šest-
stolpna pettivrsta
stane 1 Din 25 para.
Pri večkratni objavi
primeren popust.

Posamezna številka 75 p

31. štev.

Gornja Radgona, dne 3. avgusta 1923.

V. leto.

Našemu novemu vladiki, premilostljivemu gospodu

dr. Andreju Karlinu

škofu lavantinskemu ob priliki njegovega ustoličenja v pozdrav!

Iskreno nam pozdravljen, novi naš vladika!
Od bistre Mure Vas pozdravlja verni rod,
ki ga za stražo sèm postavil je Gospod ...
Ta rod od pamtiveka je Slovenije dika!

Gotovo Vam še v srcu naših krajev slika
goric slovenskih spremljala je vsepovsod,
ko ste, delivec Svete Cerkve nam dobrot
prišli med nas, naš ljubljani vladika!

Ta zemlja: zibeljka in grob preslavnih mož
pozdravlja dolgozaželjeni Vaš prihod,
vsa svoja srca Vam daruje v vencu rož ...

Vsemodri blagoslovi delo Vaših rok
in cvetja naj nasuje Vam na težko pot!
To Vam mi vsi želimo, a plačilo naj da Bog! R. B.

Katoličani Slovenije!

Naš veliki dan, največja manifestacija
slovenskega ljudstva dosihdob, nedelja 26.
avgusta se bliža. Kakosmo pripravljeni nanjo?

Od 1. decembra l. l. so najbolj po-
klicani in vešči gospodje razmišljali in
sklepali o tem, kakšne resolucije naj pred-
lože 5. katol. shodu, da jih sprejme ali
popravi in ž njimi pred celim svetom iz-
pove, kako hočejo katoliški Slovenci imeti
urejeno svojo družino, šolo, državo, kaj
smatrajo za pravo in dobro, kaj pa za-
vračajo kot zlo. Ta številna posvetovanja
so srečno končana in na podlagi resolucij
izdelujejo govorniki svoje slavnostne go-
vore za katoliški shod.

Odsek za zunanje priprave je vodil z
vnemo nadaljne priprave za urejen in ne-
moten potek zunanjih zadev: priglaševanja,
dovoza, sprejema, nastanitve, prehranjenja,
odhoda udeležnikov, za red in varnost, za
točen in lep sprevod, službo božjo, zbor-
ovanja itd. Pevska zveza organizira veli-
časten nastop pevcev (do 1500) pri sv.
maši, Orlovska podzveza nastop Orlov in
Orlic v sprevodu (3500) in pri telovadbi
(2500) v stadionu, ki se gradi nasproti
topničarski vojašnici. Slično se pripravljajo
vse druge naše organizacije.

Sporod 5. katol. shoda je izdelan, le
male izpremembe utegne še potreba iz-
siliti. Da ne bo zmede, naj krajevni od-
bori pazno slede objavam v slov. listih;
velja vedno zadnja vest, ker izpremenjene
razmere včasih zahtevajo izpremembe v
sporedu.

Po dosedanjih prijavah (iz nekaterih
krajev še ni bilo izvidnic nazaj!) moramo
soditi, da zbere 5. kat. shod v Ljubljani
od 70 do 100.000 ljudi za glavni dan 26.
avgusta. Tako ogromno število bo mogoče
v redu premikati le, če se vsi krajevni
odbori in vsak posameznik točno ravna po
objavljenih navodilih, se omeji v zahtevah
in posebnih željah, ne išče le lastne udob-
nosti, ampak se žrtvuje v korist skupnega
cilja: pokazati svetu urejen nastop armade
za čast božjo in pravi blagor naroda.

Glavne točke spreveda za vse ude-
ležence so: zbiranje za sprevod (prvi še
pred 6. uro), sprevod (bo treba iti v dveh
sprevodih, da prihranimo čas!) 7.—9. ure
sveta maša (Kongresni trg) pol 10. do pol
11. ure, zborovanje (Kongresni trg) pol
11.—12. ure (pozdravi, dva govora). Po-
poldne ob pol 3. uri v vseh ljubljanskih
cerkvah pobožnosti za Marijine družbe,
misijone, III. red, evharistična, sv. Cirila
in Metoda, za dijake in za vojake, ki so
se srečno vrnili iz svetovne vojne (ker ni-
majo posebne organizacije, opozorite po-
seбно te može in fante, da imajo shod v
garnizijski cerkvi sv. Petra, potem gredo
na pokopališče k sv. Križu obiskat padle
tovariše). Ob 4. uri bo orlovska telovadba
v stadionu na Dunajski cesti. V ponedeljek
in torek se vrše zborovanja odsekov, vsak
večer, počenši s soboto, bodo prireditve
za oddih in razvedrilo v gledališčih in
dvoranah.

Dosegli smo pri železnici, da bo po-
skrbela za toliko vlakov, kolikor jih naj-
več more voziti na progah v Ljubljano in

nazaj zlasti neposredno pred in po nedelji
da ne bo treba prenočevati desetisočem
v mestu. Ker bi udeleženci iz oddaljenih
krajev Štajerske in Dolenjske radi ta čas
obiskali tudi Marijo na Brezjah, smo za
iste ugodnosti skrbeli zanje. Vožnja bo za
polovično ceno od 22. do 31. avgusta na
vseh vlakih in v vseh razredih na podlagi
izkaznice, ki jo morate dati žigosati 26.
avgusta v Ljubljani Pripravljalnemu odboru.
(Druga navodila prihodnjič.)

Delo našega poslanca dr. Hohnjeca.

(Upit narodnih poslanika dr. Josipa Hohnjeca in
Antona Sušnika na gospode ministre poljedel-
stva, trgovine in financ).

Vlada kraljevine SHS je z zakonom
o dvanajstinah za mesece julij, avgust in
september 1923 ljudstvu naložila nova ve-
lika davčna bremena s 500-odstotno do-
klado na zemljiški davek in 30-odstotno
doklado na druge direktne davke. Ta
davčni povišek je proračunjen za Slovenijo
v znesku 37,424.550 Din, in sicer 6,642.125
Din na raznolike neposredne davke in
30,871.425 Din na zemljiški davek. Vlada
je že tudi narodni skupščini predložila zelo
obsežno in občutno povišanje indirektnih
davkov (taks, trošarin, pristojbin), ki je
tudi proračunjeno na pol milijarde dinarjev.

Vsa ta povišanja bodo najtežje zadela
delavske sloje ljudstva in med njimi zlasti
kmetijski stan. Ako vlada zahteva od kmet-
skega ljudstva v Sloveniji, da mora mesto
6,150.285 Din plačati 30,871.485 Din samo

na zemljiškem davku, je njena dolžnost, da ustvari vse potrebne pogoje, da kmet more plačati tako povečano svoto. V tem oziru mora vlada preskrbeti za to, da more kmet to, kar je pridelal na njivi in na travniku, kakor tudi živino in pridelano vino po času primernih cenah prodati. Ako bo vlada to svojo bistveno dolžnost kakor doslej tako tudi odslej konsekvntno (dosledno) zanemarjala, bo kmet v najbližjem času obnemogel pod ogromno težo davkov in plačil ter padel v brezdno dolgov.

Smatramo za svojo dolžnost, da gospoda ministra opozorimo na eno izmed najvažnejših panog našega narodnega gospodarstva, na vinogradništvo. Po izkazu statistike poseduje naša država nad 200 tisoč ha vinogradov s povprečnim letnim pridelkom približno 4 milijonov hl vina, od katerega se okoli tri četrtine doma porabi, okoli 1 milijon hl v vrednosti najmanj 250 milijonov Din pa preostane za izvoz.

Dolžnost naše vlade bi bila, da ta izvoz na vse načine pospešuje. Poslanci našega kluba smo vlado pri vseh prilikah, ki so bile možne, opozarjali na njene naloge v tem oziru. Zahtevali smo znižanje železniških tarifov za pošiljanje vina, namenjenega za izvoz; oprostitev takega vina od vseh pristojbin; čim hitrejšo odpravo za izvoz namenjenega vina ter v to svrhu poslane prazne posode od strani naših železnic; točno odpravo vinskih transportov in transportov za polnjenje poslane prazne inozemske posode od strani naših carinarov itd. Zlasti pa vladi kličemo v spomin naše zahteve, da mora pri vsaki trgovinski pogodbi s sosednimi državami ščititi interese domačega vinogradništva ter vpoštevati zahteve naših vinogradnikov.

Pri sklepanju trg. pogodbe s Čehoslovako je vlada storila prvi poizkus, ki pa se je ponesrečil radi velike uvozne carine na vino (6 Kč = 15 Din) in drugih velikih stroškov. Kot glavni vinski trg za vino iz Slovenije in zlasti iz Slovenske Štajerske pride v poštev avstrijska republika. Na slov. Štajerskem se pridelava v 10-letnem povprečju na leto približno 400 tisoč hl vina, od katerega se kakih 150 tisoč hl porabi doma, 50 tisoč hl izvozi v druge pokrajine naše države (zlasti v Ljubljano, Zagreb in Beograd), kakih 200 tisoč hl pa preostane za izvoz v vrednosti najmanj 50—80 milijonov dinarjev. To vino je bilo posebno priljubljeno v alpskih državah sedanje Avstrije in zato je sosednja Avstrija od prirode dani trg za slov. vina.

Zadnji čas se nadaljujejo pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med Avstrijo in našo državo. Pri tej priliki naša vlada ne sme pustiti iz vida svojo velevažno dolžnost, da doseže ugodnosti za izvoz naših vin, v avstrijsko državo.

Avstrijskemu narodnemu svetu je nedavno bila predložena trgovinska pogodba med Avstrijo in Italijo, na podlagi katere se je carina pri vinih preko 13 stopinj znižala na polovico t. j. od 60 na 30 zlatih kron. Poleg tega se je ista postavka določila za določen kontingent 50 tisoč hl vina in 50 tisoč hl vinskega mošta) iz Tridentinske in Julijske pokrajine ne glede na vsebino alkohola.

Te ugodnosti, ki so predvidene za izvoz italijanskih vin v Avstrijo, so velike važnosti tudi za nas, ker saintgermainška mirovna pogodba določa, da ugodnosti, ki jih donša kaka zavezniška država, veljajo tudi za ostale zaveznike. Tako ti pogoji za izvoz italijanskih vin veljajo tudi za uvoz naših vin v to državo.

Naša država bi torej morala pri sklepanju trgovinske pogodbe z Avstrijo zahtevati, da se avstrijska uvozna carina na vino, ki znaša 60 zlatih kron za 100 kg zniža na 30 zlatih kron pri uvozu boljših vin, za uvoz navadnih namiznih vin pa na

15—12 zlatih kron. Še posebej pa se naj dovoli primeren kontingent vina iz Slovenije brez ozira na vsebino alkohola, ker je tudi pred vojno večina vina šla iz Štajerske v današnjo Avstrijo, ki brez njega sploh ni mogla vnovčiti svojega dolje-avstrijskega pridelka.

Izvoz našega vina v Avstrijo je tačas conditio sine qua non za obstanek vinogradništva v Sloveniji in zato mora vlada pri tostvarni obravnavi zahtevati, da se dovolijo morebitne ugodnosti pri uvozu živil (žita, mesa) iz naše države v Avstrijo in pri izvozu industrijskih produktov iz Avstrije v našo državo le pod pogojem, ako Avstrija kot kompenzacijo dovoli primerne ugodnosti pri uvozu našega vina. Pri tem bi se ne smelo omejiti na 13 odstotkov vina, marveč na 10 odstotkov, ker je pri nas primeroma malo takega vina, ki bi imelo toliko odstotkov alkohola.

V zadnjem času je tudi Madžarska sklenila pogodbo s Švico za uvoz mesečnih 50 tisoč hl vina po znižani uvozni carini. Tudi naša vlada bi lahko dosegla to ugodnost od Švice če bi kot kompenzacijo za olajšanje uvoza naših živil v Švico zahtevala enake ugodnosti za uvoz našega vina.

Pokazati je treba tudi na sosednjo Italijo, ki je za svoje vino ne samo znala pridobiti čehoslovaški in avstrijski trg, marveč je že tudi podvzela nekatere korake, za izvoz svojega vina v našo državo. Poslanec Pesente je na italijansko trgovsko in finančno ministrstvo stavil predlog za izvoz 300 tisoč hl goriškega in istrskega vina v kraljevino SHS z najmanjšimi carinskimi stroški. Svoj predlog skuša Pesente opravičiti s tem, da se je z novimi carinskimi tarifi, ki so stopili v veljavo 1. julija, znatno znižala carina za uvoz živine iz Jugoslavije in se je za nekatere predmete celo povsem ukinila, vsled česar naj bi v kompenzacijo naša vlada dovolila omenjeni uvoz vina iz Julijske pokrajine. Kaj bi tak uvoz vina iz Italije pomenil za naše vinogradništvo, ni treba še posebej omeniti. Vlada, ki bi kaj takega dovolila, bi sama podpisala smrtno obsodbo nad našim vinogradništvom. Opasnost pa tudi prefi od druge strani. Med vinogradniki na Francoskem je nastalo mogočno gibanje za to, naj Francoska popolnoma prepove uvoz vina iz inozemstva, ker domači pridelak popolnoma zadostuje za potrebe domačega konsuma. Ako se to zgodi, bode dalmatinskim vinom zabranjen uvoz na Francosko, kar bo na škodo ne samo naših izvoznih bilanc, marveč celotnemu našemu vinogradništvu.

Vprašam torej gospoda ministra:

1. Ali je voljen storiti vse korake za pospešitev izvoza naših vin v inozemstvo ter dovoliti v to svrhu vse primerne in potrebne olajšave?

2. Ali hoče pri sklepanju poedinih trgovinskih pogodb nad našo državo in drugimi državami ščititi interese našega vinogradništva?

3. Ali je voljen pri sklepanju trgovinske pogodbe nad našo državo in avstrijsko republiko zahtevati za izvoz naših vin, zlasti onih iz Slovenije največje ugodnosti in ta pogoj smatrati kot bistven in neizogiben?

Beograd, 21. julija 1923.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v III. četrtletju 1923.

Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

I. Hišna najemnina. Za odmero hišne najmarine za leto 1924 v krajih, v katerih se ta davek ne odmerja dvoletno in ki to-

rej niso zavezani hišni najmarini tudi od poslopij, ki niso dana v najem, so hišni posestniki dolžni vložiti napovedi o donosu hišne najemščine leta 1923 pri pristojnem davčnem oblastvu do konca avgusta t. l. Izpremembe, ki nastanejo glede višine hišne najemščine izza vložitve napovedi do konca leta 1923, se morajo davčnemu oblastvu naznaniti.

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in določno prijavili hišne najemnine, izgube razen tega, da jih zadenejo kazenske posledice, pravico sodno zahtevati večjo najemnino od one, ki so jo prijavili davčnemu oblastvu.

Ako ne predloži hišni posestnik napovedi o najemnini v odprtem roku in ako se tudi na ponovni poziv ne odzove v 3 dneh, se kaznuje v denarju do 100 Din. Ako se pa niti v naslednjih 8 dneh ne odzove pozivu, odpošlje davčno oblastvo na lice mesta uradnega odposlanca, ki sestavi napoved proti povrnitvi efektnih stroškov, odobrenih po stroškovniku.

Hišni posestniki, katerih v najem dana poslopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira podatke v taberalnih zapisnikih.

II. Občna pridobnina. Dne 31. julija t. l. poteče rok za vložitev pridobninskih izjav za dveletje 1924 in 1925.

Posebni pozivi za vložitev izjav se ne bodo razpošiljali, ampak se bo vsem, ki izjave ne vložijo v določenem roku, odmerila občna pridobnina na podstavi uradnih podatkov. Izjave se smejo podajati ali pisмено ali ustno na zapisnik.

Obrazci za izjave se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Vse navedbe v izjavah se morajo nanašati na stanje obratnih razmer v času od 1. julija 1922 do 30. julija 1913, ako se pa podjetje ni vršilo leto dni, pa na povprečno stanje med krajšo dobo njegovega obstanka.

III. Posebna pridobnina. Za vložitev napovedi za leto 1923 je potekel zadnji rok dne 1. julija 1923. — Podjetja, ki še nimajo odobrenih računskih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si takoj izposlujejo podaljšanje roka.

IV. Davek na poslovni promet. Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za II. četrtletje 1923 do 30. julija 1923 in hkratu predložiti prijavo. Zamudniki se še posebe opozore na svojo dolžnost ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

Davkoplačevalci, katerih promet ni v letu 1922 presegel zakonito določene meje 360.000 Din in plačujejo torej davek pavšalno, so zavezani do 31. julija t. l. vložiti prijavo o prometu, opravljenem v letu 1922 ali z uporabo stare tiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu finančne delegacije z dne 22. maja 1922. A I 6/3 (Uradni list z dne 3. junija 1922, št. 59). Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni promet po lastni vrednosti in podatkih.

V. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. avgusta 1923 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrtletje 1923. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. avgustu t. l. prisilno izterjavati in zaračunavati poleg 6 odstotnih zamudnih obresti še za opomin 4 odstotkov izterjanega zneska. Za plačilo vojnega davka veljajo posebni roki ki so razvidni iz plačilnih nalogov.

VI. Razgrnitev predpisnih izkazov. O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila

v preteklem četrtletju, bodo razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca julija 1923, kolikor niso davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka že bili opozorjeni individualno ali z javnimi razglasi.

Dopisi.

Gornja Radgona. (Raznoterosti). Okrajni odbor Slov. Ljudske Stranke sklicuje za nedeljo, dne 5. tm. okrajno sejo odbornikov in zaupnikov SLS celega gornjeradgonskega okraja. Seja se vrši v uradnih prostorih Posojilnice po rani maši. Posamezni gg. odborniki in zaupniki so dobili vabila; ako se je kdo pomotoma prezri, naj kljub temu pride. Dostop samo osebno znanim in onim, ki se izkažejo s povabilom. Dnevni red seje, ki je zelo važnega pomena za naše bodoče politično delo, je sledeči: 1. Poročilo našega g. poslanca dr. Hohnjeca, ki se je v zadnjem skupščinskem zasedanju izkazal kot eden najmarljivejših poslancev in najenergičnejših boriteljev za pravice Slovencev, (Primerjajte današnji 2. članek!). 2. Razgovor o bodoči taktiki Jugoslovanskega kluba. (Razmišljajte o tem in poiščite tozadevno mnenje ljudstva ter poročajte o tem na seji!) 3. Razni predlogi in zahteve. 4. Slučajnosti. Z ozirom na veliko važnost prave politične orientacije pričakujemo kar najlepšega obiska vseh povabljenih. — **Primicija.** V nedeljo, dne 5. tm. bo služil svojo prvo sv. mašo ali primicijo tukajšnji rojak č. g. Peter Kovačič, ki je našim čitateljem tudi dovolj znan. Vrli novomašnik, ki je pod težkimi razmerami dosegel svoj vzvišeni poklic, praznuje ta dan svojega življenja. Vsi, ki ga poznamo in čislamo kot duhovniku in narodnemu delavcu, mu želimo vseh uspehov, predvsem pa božjega blagoslova za vse bodoče delovanje. — **Smrt.** G. policijskemu komisarju Josu Karabajiču je umrla 9-mesečna hčerka Vlasta. Užalosteni družini, ki je v roku dveh let izgubila dvoje otrok naše iskreno sožalje. — **Zopet baraka o b mostu.** Popotnik, ki je prošle dni pasiral naš polomljeni most, obstane pri znani, že tolikokrat skritizirani baraki, jo ogleduje, zmaja z glavo pa reče: Moj pes ima lepšo kolibo. Kako kruta resnica, ki mora priti od ust tujca, kateri je ob pogledu na to državno stražnico gotovo dobil sijajne vtise o naših notranjih državnih razmerah. Kadar dežuje, je bivanje v baraki nemogoče. Pozivljamo oblast, da se vsaj po zdravniških prepričah, ali je baraka primerna za človeška bivališča. (Naš pes bi zbežal iz nje op. por.) Javnosti je itak znana skrajna in neprimerna beda ubogih stražnikov, ki morajo sebe in družino z borimi 750 Din mesečno preživljati, tako da jih ta neznosni položaj tira v obup (prim. slučaj samoumora Filipčič v Mariboru) in še ne skrbi država, da bi ti ljudje imeli pri vršenju svoje službe vsaj normalno streho. Naša zadnja beseda je: Odstranite sramoto na državnem mostu, zgradite primitivno, trpežno stražnico, takšnih kolib pa ne postavljajte na državno mejo, kjer hodijo tujci nešteti narodnosti. Ako pa nič ne date na ugled lastne države, zanemarjajte svoje uslužbenke še nadalje. Vsak zločin se sam mašuje. Pika.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Našim društvom se od večih strani ošita, da prirejajo same „veselice“. Temu nasproti lahko rečemo, da odkar nismo več navezani na gostilne, ampak imamo svoje društvene prostore, nismo nudili občinstvu nobene „veselice“ v pravem pomenu, ampak le „društvene prireditve“ vzgojnega značaja. Kajti kaj je veselica? Veselica je, kjer se ljudje veselijo, vriskajo, poskakujejo, plešejo, se šaliijo, smejiijo, piijejo itd. Kjer pa se ljudstvu podajajo vzgojni nauki potom gledaliških predstav, ki nam kažejo ostudnost in škodljivost človeških slabosti ter lepoto in srečo čednosti, dalje potjem navdušenih deklamacij, mičnih pesmic, prijetne glasbe, kar vse tako blažilno vpliva na človeško srce, kjer se ponajvečkrat ljudje od pretresljivih dramskih prizorih jočejo, ne pa smejiijo, tam ni govora o kakem veseljačenju ali „veselici“, ampak o kulturni društveni prireditvi, ki ima namen vzgajati človeška srca. In takih prireditev imamo pri nas res več, ker imamo kar štiri društva: Bralno društvo, Dekliško zvezo, Orle in Orlice. Če pride vsako društvo vsaj enkrat v letu na vrsto, so to že štiri prireditve. Razventega pa smo letos že dvakrat svoje prostore odstopili drugim društvom. Priprosti, nepoučeni ljudje seveda imenujejo vsako prireditev „veselico“, in če bi se predstavljalo „Kristusovo trpljenje“, kakor na Kranjskem, bi menda to tudi imenovali „veselico“. Temu napačnemu naziranjju naj bo enkrat konec! Naša mladinska vzgojna društva smejo in morajo prirejati le vzgojne predstave, „veselice“ pa radevolje prepuščamo

drugim, n. pr. požarnikom. Dolgo vrsto let že tudi dajemo vsaki društveni prireditvi z ozirom na njen povod in glavne točke kako drugačno ime, imena „veselica“ pa nikdar. V zadnjem času pa je povrh ena naših ljubljanskih central naravnost prepovedala ime „veselica“ za društvene prireditve (Orl. odb. I. III. št. 5). Naj bi se po tem ravnali tudi drugi!

Križevci pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 29. tm. se je pri nas ob velikem zanimanju in udeležbi vršila dobroaranžirana tombola. O uspehu sledi poročilo ako bo potrebno. Začetek je bil nekoliko prepozno, zato je nenadna nevihta, ki je nudila naravnost romantičen prizor razgnala udeležence, da so se skrili kakor miške v svoje luknje. Kljub temu se je tombola nadaljevala in so posestniki mnogih kart, ki niso ničesar dobili, s končnim izidom tombole zadovoljni. Dobitki so bili lepi, dragoceni in okusno urejeni. Prosta zabava ali „veselica“ se seveda ni mogla vršiti, kar pa je tokrat pomenilo materijelno škodo, za mnoge žepe pa dobiček, ker ni bilo priložnosti za zapravljenje.

Žepovci. (Z a h v a l a). Vodstvo podpisane posojilnice in hranilnice se tem potom najtopleje zahvaljuje gospodu Ivanu Markoviču, ključavničarja in mehanika v Apačah za njegovo skrb in trud pri popravi naše javne tehnice, katera je bila danes uradno za dobro spoznana. Načelstvo posojilnice in hranilnice v Žepovcih.

Sv. Ana na Krembergu. Dne 29. julija je pel novo mašo č. g. Matija Neudauer, tukajšnji domačin. Mlademu novomašniku želimo na potu izpolnjevanju zvišenega duhovniškega poklica in v delu za narod obilo božjega blagoslova. Veseli gostje so na njegovi primiciji izlitali torto za znesek 643 Din, kateri znesek gre v prid na polovico društvu „Slomšek“, druga polovica pa bralnemu društvu pri Sv. Ani.

Tedenske novice

Dr. Karlin, novi knezoškof lavantinski je bil v nedeljo, dne 29. julija tl. slovesno ustoličen. Noyi škof, naš stari znanec je odličen kulturni delavec, neumorno delujoč na cerkveno-prosvetnem polju, prijatelj izobraževalnih organizacij in tudi dobrotnik našega lista. V eni prihodnjih številkih prinesemo kratek življenjepis našega odličnega vladike, katerega nastop zajamčuje v lavantinski škofiji napredek in zmago krščansko-socijalnih idej. — Ad multos annos!

Romunska kraljica na Bledu. Oficijelno objavljajo, da prispe prve dneve meseca avgusta romunska kraljica na Bled, kjer ostane do konca avgusta, na kar se povrne kraljevska dvojica v Beograd. Naš kralj in kraljica že dalj časa bivata na letovišču na Bledu.

Razglas. Na podlagi gubernijalnih naredb od 11. decembra 1833, št. 19710 in od 9. marca 1836, št. 3775 ter na podlagi ces. patenta od 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96. izdam za vinotoče lastnega pridelka (vinotoče pod vejo) sledečo naredbo o pobijanju pijančevanja. Člen 1. Notoričnemu pijancu je sploh prepovedano dajati alkoholnih pijač. Če se gost v vinotoču opiije ali če se daje v vinotoču pijača že pijanemu gostu, spada pod kazen lastnik vinotoča lastnega pridelka. Člen 2. Osebam pod 16. letom se ne sme v vinotočih v obče dajati alkoholne pijače, najsi bi bili v spremstvu odraslih. Člen 3. Prestopki te naredbe se kaznujejo po ces. patentu z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 90, z globo do 1000 Din ali zaporom do 14 dni in z eventualno prepovedjo točenja vina. Člen 4. Ta naredba stopi takoj v veljavo. Okrajni glavar: Dr. Hubad.

Jugoslovanska - avstrijska konferenca v Mariboru. Naša vlada je imenovala za delegata gg. Cotiča, inšpektora direkcije carin in dr. Vodopivca, bivšega finančnega nadsvetnika v Ljubljani, ki se imata sestati 3. avgusta t. l. v Mariboru z avstrijskimi delegati zaradi sklenitve potrebnih konvencij o obmejnem prometu med našo kraljevino in Avstrijo. Znano je, da je obmejni promet v glavnem že regu-

liran. Ostala pa so še nekatera vprašanja nerešena, tako vprašanje o pašnikih, turisti, električnih napravah, lovu, ribolovu itd. Te stvari bodo predmet dela te mešane komisije.

Nove bankovce po 10, 100 in 1000 Din bo izdala v promet Narodna banka. Kasirali pa bodo stare bankovce. Novih bankovcev bo izdanih za 150 milj. Din.

Nove poštné znamke se ne bodo več tiskale v Ameriki ampak v Švici. Zakaj se pa ne tiskajo doma? To je vendar brezumno gospodarstvo poštné uprave! Kje bi pa potem ostale posredovalne, prevzame in druge provizije?!

Posebni vlak Ljubljana—Praga—Ljubljana organizira Urad Ljubljanskega velesejma. Izlet bi se vršil letos v prvi polovici septembra, tako da udeleženci obiščejo praški jesenski velesejem. Po Jugoslaviji in Avstriji bi bila polovična vožnja, po ozemlju Čehoslovaške republike pa za 33 odstotkov znižana. Za potne olajšave, prenočišča in prehrano bo poskrbljeno. Prosimo posebno trgovske in obrtniške zbornice ter druga strokovna udruženja naše države, da opozarjajo v svojem okolišu na ta izlet trgovce, obrtnike in industrijalce. Kdor želi sodelovati, naj se prijavi Uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani.

Tihotapstvo z vžigalicami. Da se prepreči naraščajoče tihotapstvo z vžigalicami iz inozemstva, je monopolska uprava odredila, da se prodajalcem vžigalic z tujimi etiketami določi rok za prodajo tega blaga do konca letošnjega leta. Vžigalice te vrste, ki se bodo našle pri prodajalcih po določenem roku, se bodo zaplenile brez odškodnine od strani države.

Industrijsko - obrtna vzorčna izložba v Mariboru, združena z vrtnarsko, vinsko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta 1923). Velikanska udeležba na razstavi. Kako veliko zanimanje vlada za letošnjo razstavo, znači dejstvo, da je prijavilo svojo udeležbo poleg skoraj vseh domačih industrij tudi mnogo industrijskih podjetij iz vseh delov naše države, tako n. pr. iz Subotice, Novoga Sada, Zagreba, Beograda, Sarajeva, Niša, Skoplja, a tudi iz inozemstva, kakor iz Leipziga, Dunaja, Graza, Monakovega itd. So to industrijske panoge, ki pri nas še niso zastopane. Že sedaj je sprejela uprava mnogo prijav za korporativne izlete in posete razstave, ki bo v vsakem oziru odgovarjala svojemu namenu in pomenu.

Listnica uredništva.

Zopet precej dopisov, vprašanj in drugega. Iz tega se vidi, da je obseg „Murske Straže“ premal. Pridobivajte vsi, ki želite listu napredek in simpatizirate z njegovo pisavo, novih plačujočih naročnikov. List se mora udomačiti v vsaki slovenski obmejni hiši. Seveda vsega ne moremo in tudi ne smemo poročati; posebno nam niso všeč osebni napadi, ki nimajo za podlago stvarnega dokaza, ki obstoji v vsaj dveh živih pričah, ali v pismenem dokumentu. Kot dosledni krščanski socijanci vendar ne smemo obrekovati, ampak udariti z bičem po resničnih nepravilnostih in škodljivih pojavih v naši itak preveč zastrupljeni javnosti. Razlikovati je treba šale od surovosti. Šala, zavita v fino ironijo včasih več zaleže kakor grda psovka, kateri ploska le človek brez srčne kulture. Vse porabno pride na vrsto, neporabno pa pride v urednikov koš, ki je zopet do vrha poln. — **Ljutomer.** Podlistek pride prihodnjič. — **Vsem.** Pišite kratko in jedrnat. Zopet in zopet moramo ponavljati ono: Vse, kar napišete, naj bo čista resnica, na laž imajo drugi monopol. Na stavljena vprašanja se odgovarja v tej rubriki, razun ako se vprašanju priloži znamka za odgovor. (1 Din).

Učne knjige nove izdaje

za meščansko šolo se po ceni prodajo. Naslov v upravnistvu.

Obmejni Slovenci!

Zbirajte za Obmejni tiskovni sklad!

†

Vsem prijateljem, znancem in sorodnikom naznanjam pretužno vest, da je Vsemogočni v svoji Previdnosti poklical v zbor Svojih angeljev našo iskreno ljubljeno hčerkico

Vlasto

v nežni starosti 9 mesecev.
Gornja Radgona, 31. julija 1923.
Žalujoči: **Joso Karabajič**,
pol. komisar s famijlo.

Sprejme se za takojšen nastop izučen mlinarski pomočnik.

Biti mora pošten in močan. Vprašati pri Francu Friedau, mlinarju na Meleh pri Gornji Radgoni. (Melé p. Radinci).

Dobro ohranjen skedenj

s tremi oddelki, zidan in z opeko krit. Skedenj se ima podreti in odpeljati. Prodajo po ugodni ceni sestre Marija in Alojzija Rek v Ljutomeru.

Proda se lepo iztesan rušt (Dachstuhl)

20 m dolg in 8 m širok, late so zraven. Cena po dogovoru. Vpraša se v upravi Murske Straže.

Vestnega in pridnega učenca

iz boljše in poštene rodbine, ki ima veselje za pekovo obrt sprejme takoj **Matej Žnidarič**, pek. mojster, Gornja Radgona.

Iščem

Kuharice, sobarice, kuhinjske dekle, hlapce, strežnike, natakariče itd. z dobro plačo in dober postopak. Za odgovor je priložiti za 2 Din znamke. Naslov: **Roza Rušer**, posredovalnica služb v Ljutomeru.

Sodarske pomočnike

sprejme v trajno delo pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu **Franc Repič**, sodarski mojster, Ljubljana, Trnovo.

Otvoritev obrti.

Podpisani naznanjam, da sem otvoril v Gornji Radgoni (Opekarna)

pekarijo.

Vabim tem potom cenj. občinstvo, da se moje pekarije posluži v najizdatnejši meri. Potrudil se bom, da bom cenj. občinstvu dobavljal vedno sveže in fino pecivo ter sploh v vsakem oziru zadovoljil.

Priporočam se v obilen obisk in belježim z odličnim spoštovanjem:

Matej Žnidarič,

pekovski mojster, Gornja Radgona.

Nekarsulm motorno kolo

1 1/2 HP se takoj po izredno ugodni ceni proda. Kolo je v dobrem stanju. Vprašati pri lastniku: **Josip Rančigaj**, trg. Gornja Radgona.

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

r. z. z n. z.

obrestuje vloge po najvišji obrestni meri || daje raznovrstna posojila in izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168.

Izdaja Konzorcij: „Murska Straža“. — Urejuje: Uredniški odbor. Obiastem odgovoren: J. Kovačič. — Tisk: Tiskarna Panonija v Gornji Radgoni.

Pozor!

Najceneje se kupi v prodajalni

I. Del. konsumnega društva v Ljutomeru

kjer se najde velika izbira raznovrstnega manufakturnega blaga, za moške in ženske obleke, blago za mašinste za perilo, izgotovljeno perilo odeje koce itd. Raznovrstna špecerija, vse kar gospodinja in kuharica potrebuje, pristno bučno olje domačo svinjsko in ameriškansko mast vse po najnižji ceni.

Prodaja se samo članom! Kdor še ni član plača pristopnino 10 K. Delež 100 K. Delež je last člana!

Nove vinske sode

od 25—700 l, prvovrstna izdeljava, vsako količino takoj po ceni od Din 176 od hl naprej.

Skladiščne sode

od 20—50 hl z vrati in patentno zavoro, za ceno po Din 236—, od hl naprej — franko tovarna — ponuja

Zagrebačka tvornica bačava d. d. Zagreb.

Iščem vestno, pošteno kuharico, ki bi opravljala tudi druga hišna dela. Janko Cizej, trg. v Gornji Radgoni.

Mlajši penzionist

povsem zanesljiv, verziran v vseh pisarniških poslih kakor tudi v ekonomiji, vešč slov., nemšč. in deloma srbohrvaščine (tudi cirilice) išče primerne službe (obč. tajnika itd.) najraje v kraju, kjer se nahaja osnovna šola. Gre tudi v Prekmurje. Cenj. dopise pod „Zvest“ na upravo lista.

Toliko jajc
mi znesejo moje
kokoši, da je
veselje. Najrajši
jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih
dnevnik cenah.

Kupuje tudi vinski kamen
po najvišjih dnevnik cenah.

Proti jeseni draginja narašča!

Vkljub temu se radi ugodnega nakupa prodaja raznovrstno oblačilno špecerijsko in drobno blago po izredno nizkih cenah v novootvorjeni trgovini

Franc Senčar v Ljutomeru, kakor tudi pri Mali Nedelji.

Istotam se kupujejo: jajca maslo, suhe gobe vedno
..... po najboljši dneyni ceni.

Priporočamo, da se vsak o cenah sam prepriča.

Obrtna banka podružnica Ljutomer

Int. telefon št. 2

Račun ček. urada št. 12.726

Sprejema vloge na tekoči račun in vložne knjižnice

Financira trgovska obrtna in industrijska podjetja

Izvršuje borzna naročila in izplačila na vsa tu- in inozemska tržišča

Pospešuje izvoz in uvoz

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje

Prodaja srečk državne razr. loterije